

LASTEN PÄIVÄHOITOPALVELUIDEN ASIAKASRAATI

Aika to 18.2.2010, klo 18.00 – 20.30

Paikka Lahjaharjun päiväkotii, Lohikoski, Tyypyläntie 20

Läsnä Aarresola Outi
Jormakka Tuula
Keskinen Tapio
Kinnunen Tiina
Lampinen Taru
Liukkonen Anne
Polvi Päivi
Rajala Hanna
Räty Viktoria
Savela Eija
Toivonen Antti
Tyyntyniemi Annika
Vaetoja Mari

Ahlqvist Tarja, puheenjohtaja
Adenius-Jokivuori Merja, sihteeri

Kuoppala Anne, Lahjaharjun päiväkodin varajohtaja
Pekkarinen Pirjo, Lahjaharjun toimintayksikön perhepäivähoitaja

1. Tutustuminen Lahjaharjun päiväkotiin, päiväkodin varajohtaja Anne Kuoppala

Anne Kuoppala kertoi Lahjaharjun päiväkodista ja sen toiminnasta. Yksikköön kuuluu myös Kolikkorinteen päiväkotii ja kahdeksan perhepäivähoitajaa. Lahjaharjussa toimii lisäksi 3-5-vuotiaiden lasten kerho.

Kohta 30-vuotiaassa Lahjaharjun päiväkodissa on alkamassa peruskorjaus, jonka laajuus selviää kevään 2010 aikana. Anne Kuoppala kertoi, että henkilökunta on päässyt vaikuttamaan tilasuunnitteluun; tilat ovat muuttumassa toiminnallisesti jonkin verran; jatkossa esimerkiksi leikit on mahdollista jättää kesken ja palata niihin myöhemmin. Remontin ajaksi päiväkodin toiminta siirtyy evakkoon ensi syksynä. Päätöksiä paikasta ja järjestelyistä odotellaan. Kolikkorinteen päiväkodin toiminta lakkaa nykyisellä paikallaan ja siirtyä lähemmäs keskustaa, kun uusi Päivärinteen päiväkotii valmistuu Puistokoulun tontille.

Sosiaali- ja terveystalvet

Lasten päivähoitopalvet

Raati keskusteli evakkotilatilanteesta ja sen haasteista. Raati toivoo, ettei evakkoa toteuteta parakeissa. Tarja Ahlqvist kertoi aiemmista päiväkotien evakoista korjausten yhteydessä. Alueen perheet voivat hakea hoitopaikkaa myös muilta alueilta evakon aikana. Lohikosken alueen perhepäivähoito ei ole lisääntymässä; tällä hetkellä perhepäivähoidon paikkatilanne on alueella tasapainossa.

Keskusteluissa esiin tuli myös

- kerhotoiminta päiväkodin tiloissa ja miten se vastaa hyvin perheiden muuttuviin tilanteisiin
- Lahjaharjussa toimiva vanhempien yhteistyötoimikunta
- asiakkaiden tyytyväisyys Lahjaharjun toimintaan

2. Jyväskylän perhepäivähoidon ajankohtaisia kuulumisia

Lahjaharjun toimintayksikköön kuuluva perhepäivähoitaja Pirjo Pekkarinen kertoi perhepäivähoidon käytännöistä yleensä ja alueella. Pirjo toimii alueella mentorhoitajana, joka tukee ja ohjaa uusia hoitajia päiväkodin johtajan rinnalla sekä suunnittelee ja toteuttaa päiväkodin johtajan kanssa perhepäivähoidon tapaamisia.

Perhepäivähoidon asioissa raatia keskustelutti lisäksi:

- viime vuosien kehittämistyön sekä kuntaliitoksen myötä tapahtuneet muutokset ja niiden vaikutus perhepäivähoidon resursseissa ja käytännöissä. Pirjo Pekkarinen totesi, että erittäin positiivista on ollut perhepäivähoidon lapsiryhmän maksimikoon tarkka valvonta sekä pysyvät varahenkilöjärjestelyt, jotka takaavat lapsille tutun hoitajan myös sairaus- ja lomatilanteissa.
- hoitajan meneminen päiväkotiin niinä päivinä, kun hoidossa on vain yksi lapsi; Pirjo Pekkarinen kertoi, että hoitajilla on erilaisia kokemuksia asiasta; positiivista on mahdollisuus kollegatukeen ja aikuisseuraan sekä lapsen kannalta leikkiseura. Lapsille itselleen päiväkotiin meno ei yleensä ole ongelma, mutta raatilasten mielestä haasteina ovat turvallisuuskysymykset yleensä ja infektoriskin lisääntyminen sekä ristiriitaisasetettujen tavoitteiden ja toteutettavissa olevan toiminnan suhteen. Tarja Ahlqvist kertoi, että kuntatyönantajalta tulossa kirje liittyen hoitajien päiväkotiin menoon lasten sairastuessa. Sen mukaan hoitaja voisi olla ensimmäisen päivän omassa kodissaan yhden lapsen kanssa. Raati pohti, voisiko kuitenkin olla ikäraja niin, ettei esimerkiksi alle kaksivuotiaan kanssa tarvitsisi siirtyä päiväkotiin ollenkaan.
- yksityinen perhepäivähoito ja sen tarjoamat todelliset valinnanmahdollisuudet hoitopaikkajärjestelyissä; esimerkiksi jos kunnallista hoitopaikkaa ei ole tarjolla alueella, joutuvatko perheet käyttämään yksityistä palvelua vastoin toiveitaan. Käytiin keskustelua yksityisen perhepäivähoidon järjestelyistä ja hoitajien taksoista. Tarja Ahlqvist kertoi että yksityinen perhepäivähoito on lisääntynyt palvelurahan myötä. Yksityiset hoitajat ja muut yksityiset palveluntuottajat löytyvät jatkossa <http://www.klemmari.org/> sivustolta, josta saa lisätietoa myös yksityisen puolen hoitomaksuista.
- perhepäivähoidon työntekijät

Sosiaali- ja terveystalvelut

Lasten päivähoitopalvelut

- uusien perhepäivähoitajien saaminen. Tarja Ahlqvist kertoi perhepäivähoitajien jatkuvasta rekrytoinnista ja hoitajien koulutustilanteesta.

3. Edellisen asiakasraadin muistio, kevään kokousten aikataulut ja ohjelmat sekä asiakasraadista tiedottaminen

Todettiin, että edellisessä asiakasraadin kokouksessa sovittiin pääasiassa uuden raadin järjestäytymiseen ja toimintaan liittyvistä asioista. Sovittiin, että jatkossa toimitaan aikataulussa pysymiseksi niin, että ensin käsitellään kokouksen teemaa ja lopuksi raatilaisten esiin nostamia asioita. Kokouksen puheenjohtaja huolehtii, että teeman käsittelyn aikana ei "rönsyillä" liikaa, vaan siirretään esiin nousevat uudet teemat ajankohtaisiin muihin asi-oihin tai seuraavaan kertaan.

Jatkossa toivottiin asiakasraadin asialistalle kiusaamisteemaa pienten lasten osalta. Sovittiin että palataan aiheeseen syksyn kokouksissa.

Kevään ja kesän 2010 päivitetty ohjelmaehdotus jaettiin raatilaisille. Ohjelman sisällöissä on pyritty ottamaan mahdollisimman hyvin raatilaisten esittämät toiveet huomioon. Touko-elokuun aiheiksi on suunniteltu päivähoitoverkkoa, sisäilma-asioita, yksityisen päivähoi- don asioita sekä palvelurahaa/-seteliä. Loppukevään ja kesän asiakasraadin kokousten päivämäärät ja paikat sekä aihepiirien aikataulu tarkentuvat myöhemmin. Kokoukset pide- tään pääsääntöisesti klo 18–20. Nyt hyväksyttiin seuraava aikataulu:

Aika:	Paikka:	Teemana:
To 18.2.2010	Lahjajarjun pk	Perhepäivähoito
Ti 23.3.2010	Pupuhundan pk	Päivähoidon ryhmäkoot; pienryhmätoiminta
Ke 21.4.2010	Tikkakosken pk	Jyväskylän uusi kuntavasu; Päivähoidon aloitus ja turvallinen arki
To 20.5.2010	Kultaniityn pk, Korpilahti	teema tarkentuu myöhemmin

kesäkuu (viikolla 23; teema, päivä ja paikka tarkentuvat myöhemmin)

elokuu (viikolla 34; teema, päivä ja paikka tarkentuvat myöhemmin)

Paikalla olevista asiakasraatilaistista otettiin sovitusti valokuvat, jotka liitetään laadittuun tiedotepohjaan. Tiedote toimitetaan toimintayksiköihin laitettavaksi päivähoi- don asiakkaita varten esimerkiksi ilmoitustauluille ja jaettavaksi perhepäivähoitajille. Kuvan ja nimen pe- rusteella asiakkaat voivat ottaa suoraan yhteyttä raatilaisiin tai laittaa sähköpostia raadin yhteiseen osoitteeseen paivahoito.asiakasraati@jkl.fi.

Asiakasraadin sivua Jyväskylän päivähoi- don internetsivustolla kehitetään ja selkeytetään. Nettisivulle ei laiteta raatilaisten kuvia.

4. Perusturvalautakunnan sekä Päivähoito- ja varhaiskasvatusjaoston esityslistalla olevat asiat

Todettiin että perusturvalautakunnan esityslistalla on seuraavia päivähoitoa koskevia asioita:

- 18.2.2010 lautakunnassa käsitellään Lahjajarjun päiväkodin peruskorjauksen hanke-suunnitelmaa ja Länsi-Suomen lääninhallituksen selvityspyyntöä Nevakadun päiväkodin tiloista ja toiminnasta
- 24.2.2010 lautakunnassa käsitellään Päivähoidon hallinnollista sijoittumista

Päivähoito- ja varhaiskasvatusjaoston asiat seuraavassa kokouksessa 25.2.2010

- *Päiväkotien tilojen käyttö*; asiakasraati toivoo, että jaosto ottaa keskustelussaan huomioon päivähoitopäivän aikana toimivien maksullisten kerhojen osalta, että ne eivät sekoita lapsen päivähoitopäivän varhaiskasvatustoimintaa (lapsi jäisi paitsi yhteisestä toiminnasta kerhon vuoksi) tai aseta lapsia eriarvoiseen asemaan, kun kaikilla ei ole mahdollisuutta osallistua maksulliseen toimintaan. Kerhotoimintaan osallistuvien lasten kohdalla vastuukysymykset pitää sopia selkeästi. Raati kannattaa, että mahdollinen maksullinen kerhotoiminta ajoittuisi pääsääntöisesti iltapäiväaikaan. Kerhojen ja vastaavien harrastustoimintojen toteuttaminen päivähoitopäivään liittyen sai kuitenkin kannatustakin perheen yhteisten iltojen rauhoittamisen mahdollistajana; osalla raatilaisista oli toimunnoista hyviä kokemuksia palvelunkäyttäjinä.
- *Esiopetuksen toimintasuunnitelma lukuvuonna 2010 – 2011*
- *Valtuustoaloite viikoittaisen kasvisruokapäivän saamiseksi päiväkoteihin ja kouluihin*

5. Raatilaisten ajankohtaiset ja arjesta nousevat asiat

Raatilaiset ottivat kokouksessa esiin seuraavia asioita:

- Päivähoidon *ajankohtaisista asioista tiedottaminen* vanhemmille ja perheille toimintayksiköissä → raati keskusteli eri puolilla kaupunkia käytössä olevista erilaisista toimintatavoista tiedottamisen suhteen. Perinteisen suullisen ja paperitiedotteiden jakamisen lisäksi raati kannattaa ja edellyttää, että kehitetään ja otetaan käyttöön sähköisiä välineitä laajemmin. Vanhempien tulee saada tiedotteet esimerkiksi sähköpostilla, jos he itse sitä toivovat. Esiopetuksesta ja ylipäänsä nivelvaiheista tiedottaminen keskustelutti; voiko tiedotus olla pelkästään sähköistä? Joillakin raatilaisilla oli huonoja kokemuksia tiedonkulusta tänä keväänä.
- *Vanhempien keskinäis- ja vertaistoiminnan tukeminen*. Keskusteltiin, voivatko vanhemmat laittaa omia tiedotteita toisilleen esimerkiksi päiväkodin tiedotustaululle omaehtoisen vertaistoiminnan organisoimiseksi. Päivähoidolta toivottiin tukea asialle ja mahdollisten tie-

Sosiaali- ja terveystalvet

Lasten päivähoitopalvet

tosuojariskien selvittämistä, muun muassa nimilistojen keräämisen ja vastaavien toimintojen suhteen.

- *Lapsen vastaanottaminen aamulla* keskustelutti; päivähoitohenkilöstön yleinen suhtautumistapa tilanteessa on tärkeää: että otetaan lapsi henkilökohtaisesti vastaan, että lapsi kokee olevansa tervetullut.
- Vaihdettiin kokemuksia ja keskusteltiin päivähoidon päivittäisistä *toimintatavoista ja lapsitutemuksesta*; mikä on päivähoidon toiminnan tavoite ja mitä varhaiskasvatuksella tavoitellaan. Osa toivoi lisää kädentaitoihin liittyviä toimintoja, osa korosti leikin ja vuorovaikutuksen merkitystä. Todettiin, ettei mainittuihin seikkoihin liity ristiriitaa tai vastakkainasettelua vaan lapsilähtöisessä toiminnassa on mahdollista kehittää erilaisia taitoja ja valmiuksia leikinomaisessa, lapselle mielekkäässä yhteydessä.
- Päivähoidon *henkilöstön määrä ja sijaisasia* huolettaa raatilaisia esimerkiksi erityisavustajien suhteen. Tarja Ahlqvist kertoi tämän hetken sijaisjärjestelyistä: sijaisen saa palkata, jos päivähoitoasetuksen mukainen velvoite henkilöstön ja lasten keskinäisestä suhdeluusta ei täyty. Loma-aikojen ja sairauspoissaolojen henkilöstövajetta järjestellään myös työvuorosuunnittelulla ja vakinaisten varahenkilöiden avulla. Vakituksille erityisavustajille saa tarvittaessa palkata sijaisen, mutta ei tukityöllistetyille.

Raati keskusteli siitä, riittävätkö järjestelyt takaamaan esimerkiksi erityistä tukea tarvitsevan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisen, jos ryhmässä on jatkuvasti vajaa henkilöstömiehitys, vaikka lakivelvoite täytyisikin. Esitettiin kysymys, missä menee säilytyksen ja kasvatuksen raja. Keskusteltiin myös sijaisjärjestelyjen vaatimasta esimiestyöstä; käytäntö kuulosti raatilaisten mielestä aikaa vievältä. Pohdittiin, unohtuuko lapsi byrokratiassa julkisten palvelujen puolella; mikä on olennaista asiakkaan näkökulmasta; onko raha aina lähtökota. Esiin nostettiin myös huoli, jos kerhotoiminnan henkilöstöä otetaan paikkaamaan päivähoidon muuta henkilöstöä. Varsinkin pienten kerhoissa henkilöstömäärä koettiin minimiksi jo nyt.

Raatilaiset pohtivat voisivatko vanhemmat yhdessä miettiä ja esittää kannanoton, siitä onko päivähoito turvallista ja LAADUKASTA, jos ei ole riittävästi henkilöstöä.

- Keskusteltiin laajasti erilaisista *hoitojärjestelyistä ja niiden julkisesta tukemisesta*. Nostettiin esiin yksityisen hoidon tukeen liittyvän palvelurahan summia ja käyttöä ja esitettiin kysymys, miksi kotihoitoa ei tueta vastaavilla summilla. Samalla pohdittiin, mitkä olisivat pitkäaikaiset vaikutukset, kun lapset saisivat olla kotona. Kriittisiä kannanottoja esitettiin puoleen ja toiseen ja muistutettiin, että asiat eivät ole mustavalkoisia. Käytiin myös keskustelua kotiäitiyden/kotivanhemmuuden käsitteestä yleensä.
- *Päivähoitopaikkojen saamisesta* ja siihen liittyvistä haasteista keskusteltiin. Kysyttiin muun muassa että, jos hoitopaikka osoitetaan kaukaa, onko mahdollisuutta matkojen kompensointiin. Todettiin, että perheiden toiveet hoitopaikan suhteen pyritään mahdollisimman pitkälle ottamaan huomioon ja tiettyihin aikoihin vuodesta se on helpompaa kuin toisina aikoina. Laki velvoittaa hoitopaikan järjestämiseen, muttei matkajärjestelyihin. Raatilaiset toivat esiin myös myönteisiä kokemuksiaan haasteellisissa hoitopaikan järjestelytilanteissa. Joillakin alueilla uudessa kaupungissa hoitopaikkojen saaminen todettiin asiakkaiden näkökulmasta hyvin toimivaksi.

Sosiaali- ja terveystalvet

Lasten päivähoitopalvet

Nostettiin esiin kotona olevien vanhempien päivähoitopaikkojen käyttö; todettiin, että aiheesta on keskusteltu aikaisemminkin. Tutkimukset ja selvitykset eivät tue ajatusta, että haasteet päivähoitopaikan toiveiden täyttämiseksi alueilla johtuisivat siitä, että paikat meivät lapsille, jotka eivät tarvitse varsinaista päivähoitoa. Jyväskylässä kerhotoiminnan kehittämisellä on pystytty hyvin tasaamaan painetta päivähoitopaikkojen suhteen.

- Käytiin keskustelua muista *lapsiperheiden hoitojärjestelymahdollisuuksista* Jyväskylässä, esimerkiksi lapsen sairaustilanteissa. Tarja Ahlqvist kertoi neuvolan perhetyöhön liittyvää lapsiperheiden kotipalvelusta. Raatilaisilla on ollut vaihtelevia kokemuksia eri tahojen, esimerkiksi järjestöjen hoitopalveluista. Kaupungilta toivottiin koontia tai esitettä eri palveluvaihtoehdoista. Todettiin, että vastaava esite on jo olemassa. Jyväskylän lapsiperheiden tilapäisestä kotiapuvasta saa tietoa numerosta puh. 014 26 63501 ja nettisivulta <http://jyvaskyla.fi/sote/perheet/kotipalvelu> . Asiaan palataan myöhemmin

6. Asiakasraadın seuraava kokous

Asiakasraadın seuraava kokous pidetään Pupuhhdan päiväkodissa tiistaina maaliskuun 23. päivä klo 18–20. Teemana ovat päivähoidon ryhmäkoot ja pienryhmätoiminta.